מהדורה למורה – ממטבע עתיק אל תקציב משפחתי

- מטרה: לזהות את הקשרים בין התחומים בשרשרת ולתרגל את הידע של כל חוליה
- זמן מומלץ: 30 דקות
- מסלול: רגיל · חט״ב (מתאים גם ליסודי עליון ולתיכון)
- הפעילות באתר: https://lemida-rav-tchumit.sites.tab.bot/c08-play.html

הנחיות להפעלה

- מומלץ לתת את הדף אחרי השיעור באתר או כשיעורי בית.
- בחלק ב׳ ייתכנו תשובות נוספות מנומקות – לקבל כל מיון עם הסבר.
- חלק ה׳ (כתיבה) מתאים להערכה מעצבת לפי המחוון שבעמוד המורה באתר.

מפתח תשובות

חלק	#	תשובה
חלק א׳	1	ג – פעם החליפו דברים בדברים. אחר כך המציאו מטבעות.
	2	א – "שקל" בא מ"לשקול", כי פעם שקלו את הכסף.
	3	ד – בריבית דריבית מקבלים ריבית גם על הריבית.
	4	ה – תקציב הוא תוכנית: כמה כסף יש, ולמה הוא הולך.
	5	ב – בשטר יש סימנים מיוחדים נגד זיוף, כמו סימן מים.
חלק ב׳	היסטוריה	המטבעות הראשונים הוטבעו בממלכת לידיה, סחר חליפין הוא החלפת סחורה בסחורה
	לשון	"שקל" בא מהשורש ש־ק־ל – לשקול, "מטבע" בא מהשורש ט־ב־ע – להטביע צורה
	מתמטיקה	1,000 ₪ ב־5% לשנה יהיו 1,102.50 ₪ אחרי שנתיים, ריבית דריבית היא ריבית על הריבית
	כלכלה	תקציב משווה בין הכנסות להוצאות, צרכים הם דברים הכרחיים, רצונות הם פינוקים
	אמנות	סימן מים בשטר נראה מול האור, דפוס מובלט עוזר גם לאנשים עם לקות ראייה
חלק ג׳	1	ג – בממלכת לידיה באסיה הקטנה

חלק	#	תשובה
	2	ד – ש־ק־ל
	3	ב – 1,050 ₪
	4	א – ריבית על הריבית
	5	א – אוכל
	6	ד – כדי להקשות זיוף ולעזור לבעלי לקות ראייה
חלק ד׳	1	מסחר חליפין למטבעות
	2	כסף, שקל ומטבע
	3	ריבית דריבית
	4	תקציב: צרכים ורצונות
	5	עיצוב שטר
חלק ה׳	1	מה מספרות לנו המילים "כסף", "שקל" ו"מטבע"?
	2	תשובה אישית; לבדוק: עמדה ברורה, נימוק, דוגמה
חלק ו׳	—	תשובה אישית: רעיון מרכזי ברור, נימוק/דוגמה, משפטים שלמים

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

ממטבע עתיק אל תקציב משפחתי – דף תרגול

בשרשרת הזאת קפצנו בין תחומים: היסטוריה ← לשון ← מתמטיקה ← כלכלה ← אמנות. בדף תתרגלו את הקשרים ביניהם.

חלק א׳ – מה שייך למה?

התאימו לכל חוליה את המשפט שמתאר אותה. כתבו את האות המתאימה.

#		אות	
1	מסחר חליפין למטבעות	____	א. "שקל" בא מ"לשקול", כי פעם שקלו את הכסף.
2	כסף, שקל ומטבע	____	ב. בשטר יש סימנים מיוחדים נגד זיוף, כמו סימן מים.
3	ריבית דריבית	____	ג. פעם החליפו דברים בדברים. אחר כך המציאו מטבעות.
4	תקציב: צרכים ורצונות	____	ד. בריבית דריבית מקבלים ריבית גם על הריבית.
5	עיצוב שטר	____	ה. תקציב הוא תוכנית: כמה כסף יש, ולמה הוא הולך.

חלק ב׳ – מיון לפי תחום

כתבו כל עובדה בעמודה של התחום שאליו היא שייכת.

1,000 ₪ ב־5% לשנה יהיו 1,102.50 ₪ אחרי שנתיים

דפוס מובלט עוזר גם לאנשים עם לקות ראייה

המטבעות הראשונים הוטבעו בממלכת לידיה

סחר חליפין הוא החלפת סחורה בסחורה

"שקל" בא מהשורש ש־ק־ל – לשקול

תקציב משווה בין הכנסות להוצאות

סימן מים בשטר נראה מול האור

צרכים הם דברים הכרחיים, רצונות הם פינוקים

ריבית דריבית היא ריבית על הריבית

"מטבע" בא מהשורש ט־ב־ע – להטביע צורה

היסטוריה	לשון	מתמטיקה	כלכלה	אמנות

היסטוריה	לשון	מתמטיקה	כלכלה	אמנות

חלק ג׳ – חידון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איפה הוטבעו המטבעות הראשונים?

א) בברזיל ב) ביפן ג) בממלכת לידיה באסיה הקטנה ד) באוסטרליה

2. מאיזה שורש באה המילה "שקל"?

א) ש־ק־ה ב) ש־ל־ם ג) ק־ל־ל ד) ש־ק־ל

3. 1,000 ₪ בריבית 5% לשנה – כמה יהיו אחרי שנה?

א) 1,500 ₪ ב) 1,050 ₪ ג) 1,005 ₪ ד) 5,000 ₪

4. מה זה "ריבית דריבית"?

א) ריבית על הריבית ב) מס הכנסה ג) הנחה בבנק ד) ריבית כפולה רק בשנה הראשונה

5. מה מהבאים הוא "צורך"?

א) אוכל ב) ממתק ג) צעצוע ד) משחק מחשב חדש

6. למה יש בשטרות דפוס מובלט?

א) כדי שיהיה כבד ב) כדי שיהיה זול ג) בשביל הריח

ד) כדי להקשות זיוף ולעזור לבעלי לקות ראייה

חלק ד׳ – סדר השרשרת

מספרו את החוליות לפי הסדר שבו הופיעו בשרשרת (1–5).

מספר	שלב
____	תקציב: צרכים ורצונות
____	ריבית דריבית
____	מסחר חליפין למטבעות
____	כסף, שקל ומטבע
____	עיצוב שטר

חלק ה' – הקפיצה – הסבירו את הקשר

ענו במשפטים שלמים.

1. מה הקשר בין "מסחר חליפין למטבעות" לבין "כסף, שקל ומטבע"? הסבירו במילים שלכם.

2. האם כסף דיגיטלי ישנה את היחס שלנו לחיסכון? נמקו עם דוגמה מהחיים.

חלק ו' – הוסיפו חוליה משלכם

לאיזה תחום נוסף הייתם קופצים מהחוליה האחרונה ("עיצוב שטר")? כתבו את החוליה החדשה: תחום, כותרת, 3 משפטי מידע ושאלת "קפיצה".

- בחרו תחום שעוד לא הופיע בשרשרת
- הסבירו מה מחבר בין החוליות
- כתבו עובדה שאפשר לבדוק

כרטיס יציאה

קשר אחד בין תחומים שהפתיע אותי:

תחום שהייתי רוצה להוסיף לשרשרת:

איך הרגשתי בקפיצות? 😀 🙂 😐
